

3. Андрейців І.: Що таке дуальна освіта і навіщо вона українцям: сайт URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reform/54683/>

4. Дрозач М. І. Розвиток професійного навчання кадрів на виробництві в контексті зарубіжного досвіду. *Наука та інновації*. 2008. – Т 4. № 3. – С. 88–94.

5. Хахула В.С. Дуальна форма здобуття вищої освіти: методологічні підходи та особливості організації підготовки студентів за спеціальністю – 201 «Агрономія». За ред. О.С. Городецького: сайт URL: https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/dualna_osvita_abtf.pdf

6. 70 % практики та 30 % теорії: в Україні впроваджуватимуть дуальну освіту: сайт URL: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1042880.html>.

7. Вчитися на роботі: як працюватиме дуальна освіта в Україні. Український інтерес: сайт. 19.09.2018. URL: <https://uain.press/science/education/vchytysya-na-robotiyak-zapratsyuye-dualna-osvita-v-ukrayini-943921>.

УДК 378.14

ЩОДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Орда О.О., к.т.н.,

kost.alexandra@gmail.com

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Перспективи запровадження змішаного навчання здобувачів вищої освіти, які навчаються за денною формою, виявилися й не таким далеким майбутнім, як здавалось. Впровадження дистанційної та змішаної форми навчання у закладах вищої освіти (ЗВО) стало екстреною та вимушеною мірою у 2020 році й викликало певні наслідки, серед яких, за результатами багаточисельних анкетувань учасників процесу, зазначається й зниження рівня якості підготовки фахівців. На рівень підготовки фахівців за традиційною формою останні роки негативно впливає фактор необхідності у більшості студентів поєднувати навчання і роботу з різних причин, переважно фінансових [1].

Серед науковців багато приділяється уваги модернізації вищої освіти у відповідності до сучасних умов. Інноваційним напрямом розвитку вищої освіти зазначається застосування принципів студентоцентричної моделі освіти, основною метою якої є

запровадження індивідуальної стратегії здобуття випускниками якісних знань, необхідних умінь та компетенцій.

Підвищення рівня підготовки фахівців є проблемою комплексною, і рішення її полягає у модернізації традиційної форми завдяки, зокрема, впровадженню механізмів дуальної освіти. Невідповідності змісту світи до вимог роботодавців у сучасних мінливих умовах можливо запобігти завдяки безпосередній взаємодії ключових стейкхолдерів освітніх програм. Укладання угод «освіта - здобувач освіти – роботодавець» сприятиме, з одного боку, розвитку цільової підготовки кадрів для бізнесу, з іншого - успішній реалізації та затребуваності випускників на ринку праці [2].

Провідним принципом, на якому ґрунтується дуальна форма навчання, є взаємний зв'язок теорії з практикою. Запровадження дуальної освіти має певний перелік як переваг, так й недоліків. З одного боку, така форма навчання на конкретних виробних ситуаціях обумовлює свідомий вибір майбутньої професії здобувачами освіти та зменшує рівень безробіття серед молоді; забезпечує процес надбання професійних навичок та компетенцій майбутніми фахівцями; додаткові джерела фінансування освіти; впровадження освітніх інновацій; підвищення конкурентоспроможності ЗВО тощо. З іншого, в якості негативних наслідків можливо зникнення напрямів підготовки фахівців за непопулярними серед роботодавців професіями, зменшення обсягів державного фінансування ЗВО тощо [3].

Німеччина має успішний досвід у впровадженні системи *duales studium*. Серед основних чотирьох моделей дуальної освіти, наведених в роботі [4], з метою якісної підготовки фахівців з транспортних технологій найбільш ефективною є запровадження механізму подвійного освітнього напрямку з інтегрованою практикою. За цим напрямом передбачається поєднання навчання за ступенем бакалавра на 3- 4 курсах або за ступенем магістра з інтегрованими практичними блоками. Узгодження часткової зайнятості студентів на транспортних підприємствах з наповненням теоретичних курсів дисциплін в університеті забезпечить оптимальний взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки за програмою. Можливість отримання студентом кваліфікації диспетчера або митного брокера під час практичної підготовки забезпечує кар'єрні перспективи молодого фахівця і фінансову підтримку у вигляді отримання або підвищення заробітної платні під час навчання в залежності від умов договору з роботодавцем.

Таким чином, інтеграцію окремих механізмів дуального навчання необхідно вважати одним з ключових напрямів розвитку та реалізації компетентнісного підходу до підготовки фахівців з транспортних технологій.

Література:

1. Годлевська В. Ю., Гречанюк Н. М. Працюючий студент: мотивація, проблеми. URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/txt/Godlevska.htm> (дата звернення 21.03.2021).

2. Дуальна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/dualna-osvita>. (дата звернення 21.03.2021).

3. Кулалаєва Н. SWOT-аналіз упровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159118859.pdf> (дата звернення 21.03.2021).

УДК 378-1

ДУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ

*Півнева О.А., студент,
apivneva1@gmail.com*

*Кравцов М.М., к. т. н., доцент
Super-mikvich@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Однією із загально визнаних проблем вищої освіти в Україні є невідповідність рівня і змісту підготовки випускників вузів потребам підприємств. Брак якісних і сучасних практичних знань обмежує можливості працевлаштування випускників і одночасно зменшує обсяг ринку кваліфікованої робочої сили, доступної для бізнесу і державних структур. Хоча програми підготовки в вузах припускають різні види практики, найчастіше вона носить формальний характер, а її зміст і обсяг недостатні для підготовки кваліфікованого і затребуваного фахівця.

Одним з потенційних способів вирішення проблеми практичної підготовки, до якого в даний час проявляється підвищену увагу як в Україні, так і інших країнах, є система так званого дуального навчання, що передбачає спільну участь вузу і підприємства в організації і здійсненні професійного навчання. Загально визнаним світовим лідером в розробці і застосуванні концепції дуального навчання є Німеччина. Дуальна система передбачає, що освітній процес здійснюється